

Srůstání a růst

V řečtině najdeme vedle sloves „rodím“ (FYÓ) a „rostu“ (FYOMAI, také rodím se) také slovesa SYMFYÓ a SYMFYOMAI (trans. nechat spolurůst, ev. intr. spolurůst); odtud také SYMFYTOS s významy srostlý, přirostlý, „spolu vrozený“, spjatý, sjednocený. (A také SYMFYÉS – srostlý, spolurostlý, těsně spjatý, dohromady zpracovaný, aj.) K tomuto „původnímu“ zdroji musíme přihlížet především, neboť v překladech pak mohlo docházet (a docházelo) k různým posunům a nepřesnostem. Když totiž budeme chtít znovu vzkřísit, ale v novém významu, slovo „metafyzika“, a tedy obnovit jeho užívání, ale v nové interpretaci, musíme jít až k těm kořenům a najít nově něco nosného v řeckém slovu FYSIS, aniž bychom se hned nechali svést na kolej, připravenou latinským překladem „natura“ (který sice až otrocky napodobuje řečtinu, ale významově některé zvláště důležité významy odřezává nebo nechává uhnít a odpadnout). Nicméně dokonce v případě, že se nepodaří takové nosné a perspektivní významy prokázat (já je vlastně jen tuším, a to není argument), vytvoříme si tím příležitost, jak ony potřebné (možná nové) významy tam nějak „naroubovat“ tak, aby to vyhovovalo naším úmyslům, mířícím k novému chápání příliš v minulosti zaběhaného a také příliš upadlého termínu „metafyzika“. – Takže: srůstat mohou jen dvě rostoucí jsoucna-události, z nichž každé samo je schopno růstu. Nebudeme tedy říkat „růst“ takovému (např. organickému) procesu, při němž roste jen jedno (pravé) jsoucno tak, že „obřůstá“ nějaké nepravé jsoucno (např. něco z umělé hmoty apod.). Zejména však nemůžeme mluvit o „srůstání“ nepředmětné a předmětné stránky jednoho a téhož (pravého) jsoucna-události. Ale jak o tom tedy budeme mluvit? A jak budeme schopni to myslet?

(Písek, 090820-3.)